

„BURZA”

ARMIA KRAJOWA
1944 r.

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Krakowie

OFERTA EDUKACYJNA 2023/2024

KONKURSY

EPIZODY Z NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI W KOMIKSIE

IV edycja międzynarodowego konkursu plastycznego przeznaczonego dla uczniów powyżej 12 roku życia. Konkurs polega na wykonaniu komiksu w języku polskim przedstawiającego epizod rozgrywający się na tle wydarzeń ważnych dla dziejów polskiego społeczeństwa z udziałem realnego lub fikcyjnego bohatera. W tegorocznej edycji, ze względu na przypadającą w 2024 roku 80. rocznicę bitwy pod Monte Cassino, zakres historyczny pracy powinien podejmować tematykę związaną z Polskimi Siłami Zbrojnymi ze szczególnym uwzględnieniem bitwy pod Monte Cassino, okoliczności, w jakich do niej doszło, rezultatów oraz losów żołnierzy, którzy wzięli w niej udział. Finał konkursu odbędzie się wiosną 2024 r. w Warszawie.

Koordinator: [Katarzyna Miśkiewicz | katarzyna.miskiewicz@ipn.gov.pl](mailto:katarzyna.miskiewicz@ipn.gov.pl)

POLICJANCI I ŻOŁNIERZE W SŁUŻBIE HISTORII

Służby mundurowe, policjanci i żołnierze stanowią gwarancję bezpieczeństwa i obronności kraju. Tak samo było w przeszłości. Podczas działań zbrojnych mobilizowano ich do walki w pierwszej kolejności. To oni często dawali świadectwo heroizmu i odwagi oddając życie za Polskę. Poprzez zainteresowanie uczniów najnowszą historią Polski ze

szczególnym uwzględnieniem historii policjantów i żołnierzy w II Rzeczypospolitej i podczas II wojny światowej przywracamy pamięć o bohaterach służb mundurowych. Zwracamy również uwagę na wkład w odzyskiwanie przez Polskę niepodległości i odbudowę. W skład zespołów wchodzi dwie lub trzy osoby i opiekun

Koordinator ogólnopolski:

[Maryla Czupryńska-Szczupak | maryla.szczupak@ipn.gov.pl](mailto:maryla.szczupak@ipn.gov.pl)

Koordinatorzy regionalni:

[Łukasz Płatek | lukasz.platek@ipn.gov.pl](mailto:lukasz.platek@ipn.gov.pl)

[dr Paweł Należniak | pawel.nalezniak@ipn.gov.pl](mailto:pawel.nalezniak@ipn.gov.pl)

TURNIEJ DEBAT HISTORYCZNYCH

Turniej Debat Historycznych Instytutu Pamięci Narodowej to ogólnopolski projekt edukacyjny skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Celem Turnieju, organizowanego od 2016 roku przez Biuro Edukacji Narodowej we współpracy z Fundacją „Projekty Edukacyjne”, jest edukacja historyczna z wykorzystaniem formuły debaty oksfordzkiej wraz ze wszystkimi obowiązującymi w niej zwyczajami oraz zasadami. Debaty toczą się wokół ustalonej wcześniej tezy, której broni strona Propozycji, a którą próbuje obalić strona Opozycji. Rozgrywki odbywają się w dwóch etapach: regionalnym oraz finałowym. Zwycięzcy Regionalnego Turnieju Debat Historycznych kwalifikują się jako finaliści do Turnieju Ogólnopolskiego w formie 4-osobowych (4 mówców) lub 5-osobowych (4 mówców + 1 rezerwowi) drużyn pod opieką nauczyciela/opiekuna naukowego.

Turniej Debat Historycznych IPN to nie tylko doskonała okazja do pogłębienia wiedzy o najnowszej historii Polski, ale również sposobność ćwiczenia warsztatu oksfordzkiego: umiejętności budowania logicznej argumentacji oraz efektywnej komunikacji interpersonalnej.

Koordinator ogólnopolski: [Marta Snarska | marta.snarska@ipn.gov.pl](mailto:marta.snarska@ipn.gov.pl)

Koordinator regionalny: [dr Paweł Mazur | pawel.mazur@ipn.gov.pl](mailto:pawel.mazur@ipn.gov.pl)

STO LAT ŻŁOTÓWKI

Konkurs plastyczny na projekt kartki pocztowej organizowany we współpracy z Poczta Polska. Konkurs jest przeznaczony dla uczniów klas siódmych i ósmych szkoły podstawowej i wszystkich typów szkół ponadpodstawowych. Zadanie polega na zaprojektowaniu kartki pocztowej upamiętniającej 100. rocznicę wprowadzenia do obiegu nowej waluty - złotego polskiego. Pracę można przygotować w dowolnej technice, z wyłączeniem programów graficznych. Ogłoszenie wyników wiosną 2024 r.

Koordinator: [Katarzyna Miśkiewicz | katarzyna.miskiewicz@ipn.gov.pl](mailto:katarzyna.miskiewicz@ipn.gov.pl)

X OGÓLNOPOLSKI KONKURS RECYTATORSKI „W KRĘGU POEZJI I PROZY LAGROWEJ WIĘZNIAREK KL RAVENSBRÜCK”

Konkurs adresowany jest do uczniów klas VIII szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych z całej Polski. Udział w nim można wziąć wyłącznie indywidualnie. Nagrodą główną dla wszystkich finalistów – uczestników Gali Finałowej oraz ich opiekunów jest wyjazd do „Miejsca Przestrogi i Pamięci Ravensbrück” w Niemczech. W Gali Finałowej wezmą udział zwycięzcy Półfinałów, które dla województwa małopolskiego odbędą się w CE IPN „Przystanek Historia” w Krakowie, a dla województwa świętokrzyskiego – w Kielcach. Konkurs jest odpowiedzią na Uchwałę Senatu RP z 30 marca 2011 w sprawie ustanowienia kwietnia miesiącem pamięci o ofiarach niemieckiego nazistowskiego Obozu Koncentracyjnego (KL Ravensbrück). Organizatorów wspierają: Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Polski Związek b. Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych. Terminy zostaną podane w styczniu 2024 r.

Koordinatorzy:
ogólnopolski –

Ewelina Małachowska | ewelina.malachowska@ipn.gov.pl
dla województwa małopolskiego –

Roksana Szczypta-Szczęch | roksana.szczuch@ipn.gov.pl
dla województwa świętokrzyskiego –

Edyta Krężołek | edyta.krezolek@ipn.gov.pl

PROJEKTY EDUKACYJNE

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL FILMOWY O TOTALITARYZMACH „ECHA KATYNIA”

Totalitaryzm to nie tylko ustrój społeczny, ale przede wszystkim losy zwykłych ludzi. Takich jak my. To narastająca przemoc systemu oraz walka ludzi o wolność i godność. To także powracające wspomnienia, ludzkie historie i pamięć o nich.

Międzynarodowy Festiwal Filmowy o Totalitaryzmach „Echa Katynia” to unikalna przestrzeń pozwalająca widzowi obcować z najlepszymi filmami z całego świata, które poruszają tematykę totalitaryzmu. Do udziału w naszym wydarzeniu zapraszamy twórców z całego świata. Selekcjonujemy najlepsze, wielokrotnie nagradzane produkcje, których wysoki poziom wrażliwości artystycznej i zajmująca treść stają się przyczynkiem do dyskusji o problemie totalitaryzmu.

HISTORYCZNY UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU IPN

Projekt, którego celem będzie aktywizacja osób starszych, poszerzenie wiedzy seniorów z zakresu historii najnowszej XX wieku, samokształcenie oraz podtrzymywanie więzi społecznych. W ramach projektu edukacyjnego seniorzy odwiedzą miejsca pamięci narodu polskiego, będą uczestniczyć w wykładach i warsztatach na temat historii najnowszej, prowadzonych przez pracowników IPN.

Koordinator: Michał Rybak | michal.rybak@ipn.gov.pl

SEJM DZIECI I MŁODZIEŻY

Projekt realizowany przez Kancelarię Sejmu RP, we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej, Ministerstwem Edukacji i Nauki. Celem projektu jest krzewienie postaw patriotycznych i obywatelskich oraz współodpowiedzialności młodych ludzi za podtrzymywanie i rozpowszechnianie tradycji narodowej i państwowej, popularyzowanie i upowszechnianie wiedzy o bohaterach lokalnych oraz ich znaczeniu dla historii, przybliżenie młodzieży historii II wojny światowej i historii polskiego parlamentaryzmu, a także doskonalenie umiejętności korzystania ze źródeł historycznych. W ramach zadań uczestnicy realizują projekt historyczny, który jest następnie oceniany przez pracowników IPN. Autorzy najlepszych projektów w ramach nagrody wezmą udział w sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży.

Koordinator: [Maryla Czupryńska-Szczupak](mailto:marylaszczupak@ipn.gov.pl) | marylaszczupak@ipn.gov.pl

PROJEKT EDUKACYJNY „80 LAT OD KOMUNISTYCZNEJ REFORMY ROLNEJ - POWOJENNE LOSY ZIEMIAN I ICH MAJĄTKÓW”

Najważniejszym elementem projektu jest konkurs skierowany do uczniów klas VI – VIII szkoły podstawowej i młodzieży szkół ponadpodstawowych. Zadaniem uczestników jest przygotowanie pracy w jednej z dwóch form: pisemnej lub multimedialnej. Ocenie podlegać będą takie elementy jak kreatywność, zgodność z faktami oraz samodzielna praca z materiałami historycznymi (źródłami pisаныmi, fotografiami, relacjami świadków). Dla zwycięzców zaplanowano udział w sesji naukowo-edukacyjnej, połączonej z ogólnopolskim finałem konkursu, która przewidywana jest na wiosnę 2024 r. Organizatorzy: Instytut Pamięci Narodowej i Polskie Towarzystwo Ziemiańskie Oddział w Krakowie, Fundacja im. Zofii i Jana Włódków w Krakowie, Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu.

Koordinator ogólnopolski: [dr Paweł Mazur](mailto:pawel.mazur@ipn.gov.pl) | pawel.mazur@ipn.gov.pl

OLIMPIADA GIER IPN

W tym roku zostanie przeprowadzona po raz drugi Olimpiada Gier Planszowych wydanych przez IPN. Uczestnicy będą rywalizować podczas rozgrywek następujących gier: „ZnajZnak”, „Dywizjon 303”, „111. Alarm dla Warszawy”, „7. Obrona Lwowa”, „Miś Wojtek” i „Niepodległa”, „ORP Orzeł”. Etap regionalny odbędzie się w dniach 19-20 października 2023 r. w Krakowie, a finał w Warszawie w 2024 r.

Koordinator ogólnopolski:
[Łukasz Pogoda](mailto:lukasz.pogoda@ipn.gov.pl)
| lukasz.pogoda@ipn.gov.pl
Koordinator regionalny:
[Dariusz Gorajczyk](mailto:dariusz.gorajczyk@ipn.gov.pl)
| dariusz.gorajczyk@ipn.gov.pl

CO KRYJĄ ARCHIWA IPN?

Zajęcia przygotowane z myślą o uczniach szkół średnich odbywają się w archiwach IPN w całej Polsce. W pierwszej części zajęć uczniowie poznają zasady działania archiwum i jego zasoby. Część druga to analiza przykładowych dokumentów, obrazujących mechanizmy i metody działania aparatu bezpieczeństwa.

Koordynator ogólnopolski: dr Kornelia Banaś | kornelia.banas@ipn.gov.pl
 Koordynator regionalny: Dariusz Gorajczyk | dariusz.gorajczyk@ipn.gov.pl

SZKOLENIA DLA NAUCZYCIELI

SZLAKI NADZIEI – ARMIA GEN. ANDERSA

Zapraszamy do udziału w drugim cyklu szkoleń dla nauczycieli przedmiotów humanistycznych, realizowany w kilkunastu miastach Polski. Projekt realizowany jest wspólnie z Ministerstwem Edukacji i Nauki. Tytułowe „Szlaki Nadziei” mają na celu przypomnieć o wysiłku zbrojnym Polskich Sił podczas II wojny światowej oraz o losach ludności cywilnej ewakuowanej z ZSRS wraz z Armią gen. Andersa.

W ramach spotkań uczestnicy wysłuchają wykładów oraz wezmą udział w warsztatach.

Koordynator regionalny: Dariusz Gorajczyk | dariusz.gorajczyk@ipn.gov.pl

DLA NAJMŁODSZYCH

HISTORIA W KOLORACH

„Historia w kolorach” to propozycja edukacyjna IPN, której celem jest przybliżenie dzieciom w atrakcyjnej i przystępnej formie polskich symboli narodowych – herbu, flagi i hymnu. W ramach programu powstał m.in. krótki film animowany Polskie symbole narodowe, trójwymiarowa książeczka i kolorowanka, gra Polak Mały oraz materiały pomocnicze dla nauczyciela (kolorowanki, puzzle, scenariusze zajęć) dostępne na stronie internetowej. Istnieje również możliwość przeprowadzenia szkoleń dla nauczycieli przedszkoli oraz klas I-III szkół podstawowych.

www.historiawkolorach.pl

Koordynator regionalny: Joanna Dutka-Kącka | joanna.dutka@ipn.gov.pl

MULTIMEDIA

IPNtv oraz IPNtv Konferencje

IPNtv to projekt multimedialny, którego głównym celem jest popularyzacja historii najnowszej. Przygotowane do tej pory materiały filmowe dostępne na portalu Youtube mogą służyć jako uzupełnienie działań edukacyjnych. Udostępniamy na nim spoty rocznicowe, filmy animowane, panele dyskusyjne, filmy dokumentalne. Na wspomnianych kanałach można na żywo obejrzeć transmisje z konferencji naukowych, paneli dyskusyjnych, promocji najnowszych książek wydawanych przez IPN czy wreszcie z cyklicznych wydarzeń takich jak: „Tajemnice bezpieczeństwa” czy „Tajemnice wywiadu”. Polecamy również cykle: #pytaniazhistorii, #historiaonline.

Opowiedziane

NOTACJE – RELACJE ŚWIADKÓW HISTORII

Nagrywanie świadectw uczestników lub obserwatorów wydarzeń historycznych to ważny projekt Instytutu Pamięci Narodowej. Swoimi wspomnieniami podzielili się z nami żołnierze II wojny światowej, więźniowie niemieckich obozów koncentracyjnych i sowieckich łagrów, Sybiracy, osoby związane z niepodległościowym podziemiem zbrojnym, Kościotem, opozycją w PRL. W ten sposób powstaje zbiór relacji służących celom naukowym i dydaktycznym. Zebrane notacje są źródłem, na podstawie którego powstają filmy dokumentalne oraz notacje udostępniane w Internecie. Pracownicy IPN zbierają relacje świadków historii w całej Polsce, nierzadko i na świecie, dokumentując w ten sposób złożone losy Polaków.

www.opowiedziane.ipn.gov.pl

Koordynator regionalny: Kamil Szkaradek | kamil.szkaradek@ipn.gov.pl

Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Krakowie

ul. Juliana Dunajewskiego 8 (róg ul. Garbarskiej)

www.facebook.com/przystanekhistoriakrakow

Poprzez organizowane w Centrum Edukacyjnym IPN wystawy, konferencje naukowe i popularno-naukowe, szkolenia, warsztaty, debaty, spotkania z autorami i bohaterami publikacji historycznych realizowane są cele ustawowe Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN, tj. popularyzacja wiedzy o historii najnowszej i edukacja historyczna. W Centrum znajduje się także księgarnia krakowskiego Oddziału IPN oraz czytelnia Fundacji Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego w Krakowie. Na wszystkie organizowane w „Przystanku Historia” imprezy wstęp wolny.

WYSTAWY ODDZIAŁOWEGO BIURA EDUKACJI NARODOWEJ IPN W KRAKOWIE

OBEP IPN w Krakowie oferuje możliwość zaprezentowania wystaw będących efektem pracy Instytutu w ostatnim czasie, przedstawiających wydarzenia z najnowszej historii Polski. Ekspozycje dotyczą zarówno problemów istotnych w skali ogólnopolskiej, jak i tych, których znaczenie było bardziej regionalne.

1. **...Będzie wielka albo nie będzie jej wcale. Walka o granice 1918 – 1921.**
A. wersja plenerowa: 19 obustronnie drukowanych plansz formatu 100×160 cm
B. wersja plenerowa: 19 obustronnie drukowanych plansz formatu 70×100 cm
2. **Bij bolszewika. Polacy wobec wojny z bolszewicką Rosją:**
A. wersja plenerowa: 20 jednostronnych plansz formatu 70×100 cm
B. 20 drukowanych plansz formatu 70×100
3. **Budapeszt'56:**
A. wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 150×200 cm, dodatkowo plakaty wystawy
B. 16 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
4. **Burza. Armia Krajowa w 1944 r.:**
A. 100 drukowanych plansz formatu 70×100 cm; dodatkowo plakaty wystawy
B. 19 drukowanych plansz formatu 70×100 cm; dodatkowo plakaty wystawy
5. **Chleba i Wolności. Niezłomny Kraków w czasach PRL-u:**
A. wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 150×200 cm, dodatkowo plakaty wystawy
6. **Dla Ciebie Polsko. W stulecie czynu legionowego:**
A. 9 drukowanych plansz formatu 100×150 cm + 28 plansz płóciennych o rozmiarach 100×150 cm
B. 37 banerów roll-up formatu 80×200 cm
7. **Dzieje najstarsze i stare gmachu Muzeum Archeologicznego w Krakowie (lata 1939-1951):** – ekspozycja stała w Muzeum Archeologicznym w Krakowie, ul. Senacka 3
8. **Generał Władysław Sikorski. Polityk i żołnierz:**
A. wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 150×200 cm, dodatkowo plakaty wystawy
B. 16 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
9. **Głową w ścianę. Stefan Kisielewski - historia intelektualnego chuligana:** 28 drukowanych plansz formatu 100×200 cm; dodatkowo plakaty wystawy
10. **Inwazja 1968:**
A. wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 150×200 cm, dodatkowo plakaty wystawy
B: 16 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
11. **Kardynał Adam Stefan Sapieha: człowiek, duszpasterz, mąż stanu:**
A. wersja plenerowa: 20 plansz formatu 70×150 cm, dodatkowo plakaty wystawy
B. 20 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
12. **Katyń Podhalan:** 6 drukowanych plansz formatu 70×100 cm
13. **Komunizm według Mariana Zdziechowskiego:** 13 drukowanych plansz formatu 70×100 cm
14. **Konfederacja Polski Niepodległej:** 33 drukowane plansze formatu 70×100 cm
15. **Ks. Władysław Gurgacz. Kapelan polski podziemnej:** 20 drukowanych plansz formatu 70×100 cm
16. **Małopole w katyńskich dokumentach dr. Jana Zygmunta Robla:** 40 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
17. **Marzec 1968 w Krakowie:** wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 150×200 cm, dodatkowo plakaty wystawy
18. **„Minęło ponad pół wieku, lecz pamięć pozostaje”. Życie w krakowskim getcie:**
A. wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 150×200 cm, dodatkowo plakaty wystawy
B. 16 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy

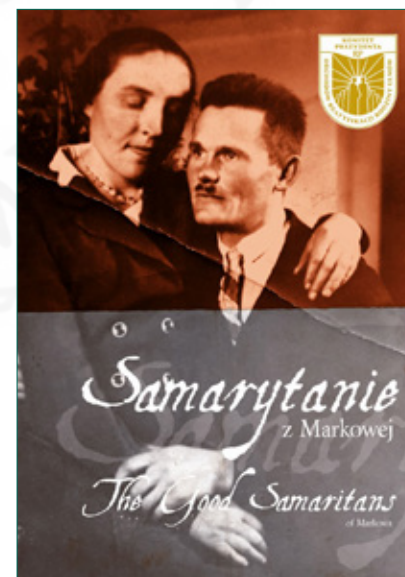
19. **Miasto 2015 – Wojna 39-45:** wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 70×150 cm
20. **Monte. Kronika terroru:** ekspozycja stała w budynku Aresztu Śledczego w Krakowie, ul Montelupich 7
21. **Najdłuższy protest głodowy w komunistycznej Polsce, 194 dni, 387 osób** – wystawa o charakterze plenerowym
22. **Niemiecki obóz w Płaszowie 1942-1945. Zapomniane miejsce zbrodni w Krakowie:**
 - A. wersja plenerowa: 20 drukowanych plansz formatu 70×150 cm
 - B. 20 banerów roll-up formatu 80×200 cm
23. **Niezależne Zrzeszenie Studentów w Krakowie 1980-1989:** wersja plenerowa: 20 drukowanych plansz formatu 70×150 cm
24. **Nowa Huta. Miasto walki i pracy:** 15 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
25. **Ojcowie Niepodległości:**
 - A. 20 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo multimedialne materiały edukacyjne (scenariusze lekcji i broszura)
 - B. 20 drukowanych plansz formatu 594×841 mm
26. **...o Orła w koronie. Zgrupowanie partyzanckie „Błyskawica”:** 20 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
27. **Ostatni 3 maja:**
 - A. wersja plenerowa: 10 drukowanych plansz formatu 70×150 cm, dodatkowo plakaty wystawy
 - B. 10 banerów roll-up formatu 80×200 cm
28. **Otwórzcie drzwi do wolności – Janusz Kurtyka 1960-2010**
29. **Pokój Tobie Polsko, Ojczyzno moja! W 30. rocznicę drugiej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski:** 15 drukowanych plansz formatu 100×70 cm
30. **Polacy na Syberii:**
 - A. 50 drukowanych plansz formatu 70×100 cm; dodatkowo plakaty wystawy
 - B. 15 drukowanych plansz formatu 70×100 cm; dodatkowo plakaty wystawy
31. **Polska Walcząca** (krakowska wersja wystawy ogólnopolskiej): wersja plenerowa: 10 dwustronnie drukowanych plansz formatu 70×150 cm
32. **Polski Gen wolności. 150 lat walk o niepodległość:** 40 plansz drukowanych formatu 70×100 cm
33. **Powstańczy zryw w Czortkowie w 1940 r.:** 30 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
34. **Precz z kajdanami bolszewizmu... Oddział partyzancki „Wiarusy” 1947-1949:** 18 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
35. **Proces krakowski. Działacze WiN i PSL przed sądem komunistycznym:**
 - A. 41 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
 - B. 17 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
36. **Proces kurii krakowskiej:** 30 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
37. **Procesy pokazowe + Zbrodnie w majestacie prawa:** 11 drukowanych plansz formatu 70×100 cm (7 + 4), dodatkowo plakaty wystawy.
38. **Ruch ludowy w służbie Rzeczypospolitej:**
 - A. 28 drukowanych plansz formatu 70×100 cm
 - B. 11 drukowanych plansz formatu 70×100 cm
39. **Samarytanie z Markowej. Ulmowie – Polacy zamordowani przez Niemców za pomoc Żydom:** 20 drukowanych plansz formatu 70×100 cm
40. **Skazani na karę śmierci przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie w latach 1946-1955:** 48 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
41. **Solidarność narodziła się w Krakowie. 40. rocznica powstania Studenckiego Komitetu Solidarności:** 18 drukowanych plansz formatu 70×150 cm
42. **Stan wojenny. Spojrzenie po dwudziestu latach:** 31 drukowanych plansz formatu 70×100 cm
43. **Stan wojenny w SB-ckim albumie:** wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 150×200 cm, dodatkowo plakaty wystawy
44. **Studencki Komitet Solidarności:** wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 150×200 cm, dodatkowo plakaty wystawy

45. **Teraz jestem tutaj albo może raczej nigdzie. Emigracyjne fotografie Stanisława Cata-Mackiewicza:** 29 zdjęć formatu 28×28 cm, 24 zdjęcia formatu 14×14 cm
46. **Tu rodziła się Solidarność:** wystawa o charakterze plenerowym, 30 drukowanych plansz formatu 100×200 cm
47. **Tu rodziła się Opozycja. Między Czerwcem'76 a Sierpniem'80:** wystawa o charakterze plenerowym, 15 drukowanych plansz o formacie 100×200 cm
48. **Tu rodziła się Zielona Solidarność:** wystawa o charakterze plenerowym, 15 drukowanych plansz o formacie 100×200 cm
49. **Twarze gorlickiej bezpieki:** 25 drukowanych plansz formatu 70×100 cm
50. **Twarze kieleckiej bezpieki:** 71 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
51. **Twarze krakowskiej bezpieki:** 70 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
52. **Twarze sądeckiej bezpieki:** 35 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
53. **Twarze tarnowskiej bezpieki:** 50 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
54. **Twarze wadowickiej bezpieki:** wersja plenerowa: 22 drukowane plansze formatu 70×100 cm
55. **Ukradzione dzieciństwo:** wersja plenerowa: 20 plansz drukowanych formatu 70×100 cm
56. **Upadek imperium. Czas polsko-litewskiej współpracy:** wersja plenerowa: 20 drukowanych plansz formatu 70×150 cm, dodatkowo plakaty wystawy
57. **Wielki Głód na Ukrainie 1932-1933:**
A. wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 150×200 cm, dodatkowo plakaty wystawy
B. 30 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
58. **Wrzesień 1939:** wersja plenerowa: 16 drukowanych plansz formatu 150×200 cm
59. **Wstańcie, chodźmy. Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski:** 20 banerów roll-up formatu 80×200 cm
60. **Wyklęci – odnalezieni w Małopolsce:** 24 drukowane plansze formatu 70×100 cm
61. **Zagrabione dziedzictwo, utracona pamięć. Losy ziemian małopolskich:** 37 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
62. **Zbrodnia i kara. Procesy niemieckich zbrodniarzy w Krakowie w latach 1946-1948:**
A. wersja plenerowa: 10 drukowanych plansz formatu 70×150 cm
B. 10 banerów roll-up formatu 80×200 cm
63. **Zniewolony Umysł. Intelktualiści w służbie tyranii:** 12 drukowanych plansz formatu 70×100 cm
64. **Zrzeszenie Wolność i Niezawistość w 60 rocznicę założenia organizacji:** 30 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy
65. **586 dni stanu wojennego (krakowska wersja wystawy ogólnopolskiej):**
A. wersja plenerowa: 18 dwustronnie drukowanych plansz formatu 70×150 cm
B. 36 drukowanych plansz formatu 70×100 cm, dodatkowo plakaty wystawy

Informacje i wypożyczenia:

Joanna Dutka-Kącka | joanna.dutka@ipn.gov.pl

Piotr Milczanowski | piotr.milczanowski@ipn.gov.pl

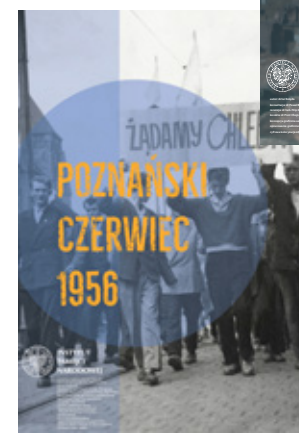
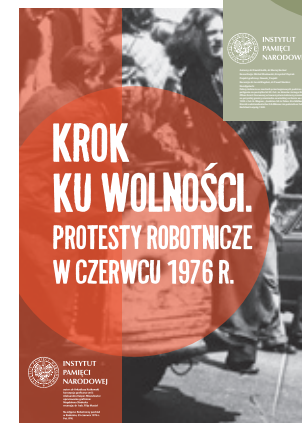

„Wystawy elementarne IPN” to projekt edukacyjny polegający na realizacji wystaw, których narracja skupiona jest na kwestiach podstawowych i ważnych dla społeczeństwa. Wystawy są gotowe do samodzielnego pobrania i wydrukowania przez instytucje, szkoły i osoby fizyczne. Wystawy opracowane i przygotowane zostały w dwóch formatach B1 oraz A4.

Wystawy są do pobrania na stronie: www.wystawy.ipn.gov.pl

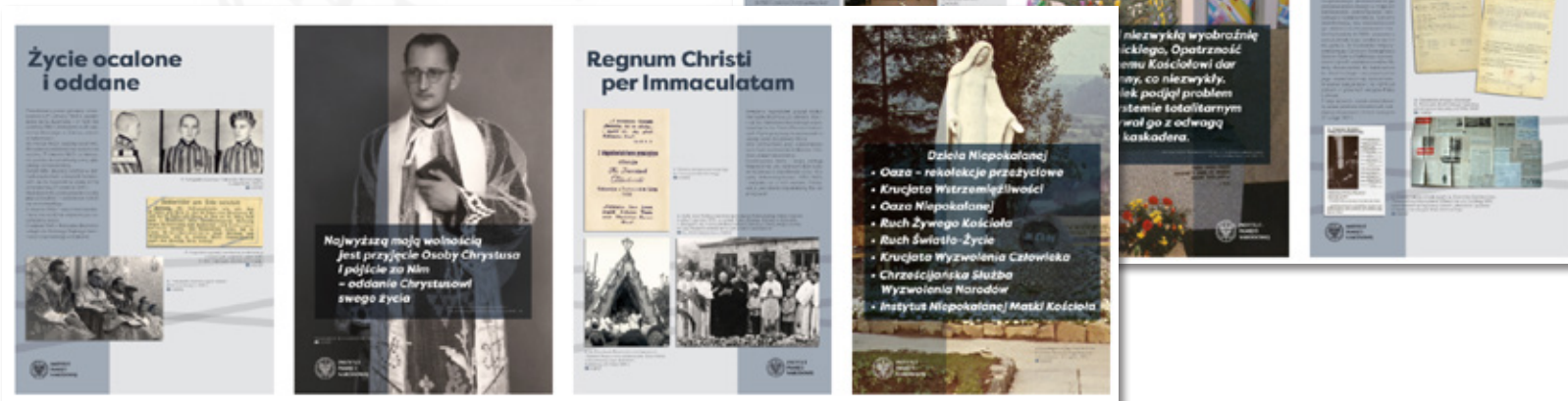
- Akcja „Reinhardt” 1942-1943
- Armia Krajowa
- Bracia niezłomni. Leon Taraszkiewicz „Jastrząb”, Edward Taraszkiewicz „Żelazny”
- Bunt robotników. Grudzień 70 – luty 71
- Cichociemni
- Dzieci Zamojszczyzny. Historia i pamięć
- FKL Ravensbrück. Obóz koncentracyjny dla kobiet 1939-1945
- Koniec PRL – rok 1989
- Kresy – Ziemie Wschodnie Rzeczypospolitej
- Krok ku wolności. Protesty robotnicze w czerwcu 1976 r.
- Krzyż – symbol wiary i wolności. 60. Rocznica obrony krzyża w Nowej Hucie.
- Marzec '68
- Niemieckie obozy zagłady
- Operacja polska NKWD 1937 – 1938
- Podziemie niepodległościowe na Kielecczyźnie po 1944 r.
- Polacy ratujący żydów w czasie II wojny światowej
- Polacy w bitwie o Wielką Brytanię
- Policja Województwa Śląskiego w II RP
- Polscy robotnicy przymusowi w Niemczech 1939-1945
- Polski wysiłek zbrojny w I wojnie światowej 1914-1918
- Polski wysiłek zbrojny w II wojnie światowej
- Polskie Państwo Podziemne
- Polskie Symbole Narodowe
- Powstania Śląskie

- Powstanie Warszawskie. Bitwa o Polskę
- Powstanie Wielkopolskie 1918 – 1919
- Powstanie Zamojskie 1942 – 1943
- Poznański Czerwiec 1956
- Poznański Czerwiec 1956
- Prezydenci RP na Uchodźstwie 1939 – 1990
- Przełom. Sierpień 1980 i „Solidarność”
- Sąsiedzka krew. Ludobójstwo wołyńsko-galicyskie 1943 – 1945
- Stan wojenny 1981 – 1983
- Traktat Ryski 1921
- Walka o duszę narodu. Wokół Obchodów Milenium i Tysiąclecia 1956 – 1966/1967
- Wojna z bolszewikami. Bitwa Warszawska 1920
- Wojsko Polskie i jego tradycje 1918 – 1939
- Wrzesień 1939. Polska wobec niemieckiej i sowieckiej agresji
- Zagłada Romów i Sinti w Europie
- Zagłada Żydów europejskich
- Zbrodnia Katyńska 1940. Zagłada polskich elit.
- Zbrodnia nieukarana – łagry sowieckie
- Zbrodnie niemieckie i sowieckie na Polakach 1939 – 1945
- Złamanie szyfru Enigmy
- Żołnierze Wyklęci. Podziemie niepodległościowe 1944 – 1963

- Franciszek Blachnicki
- Tadeusz Bór-Komorowski
- Juliusz Bursche
- Łukasz Ciepliński
- Roman Dmowski
- Józef Dowbor-Muśnicki
- Wacław Felczak
- August Emil Fieldorf
- Józef Haller
- Św. Maksymilian Maria Kolbe
- Janusz Korczak
- Wojciech Korfanty
- Ryszard Kukliński
- Janusz Kusociński
- Władysław Liniarski „Mścistałw”
- Leopold Okulicki
- Ignacy Paderewski
- Witold Pilecki
- Józef Piłsudski
- Jan Piwnik „Ponury”
- Marian Rejewski
- Jan Rodowicz „Anoda”
- Stefan Rowecki „Grot”
- Danuta Siedzikówna „Inka”
- Władysław Sikorski
- Zofia Sokolnicka
- Stanisław Sosabowski
- Kazimierz Sosnkowski

- Waldemar Szwiec
- Michał Tokarzewski-Karaszewicz
- ks. Józef Waląg
- Bolesław Wieniawa-Długoszowski
- Wincenty Witos
- Stefan Wyszyński
- Mariusz Zaruski
- ks. Jan Zieja
- Lucjan Żeligowski

PROJEKTY HISTORYCZNE DLA UCZNIÓW

VI OGÓLNOKRAJOWA (XII ODDZIAŁOWA) EDYCJA PROJEKTU EDUKACYJNEGO „KRESY – POLSKIE ZIEMIE WSCHODNIE W XX WIEKU”

Projekt organizowany przez Oddział IPN w Krakowie we współpracy z Uniwersytetem Papieskim im. Jana Pawła II w Krakowie, objęty honorowym patronatem przez Małopolskiego Kuratora Oświaty oraz Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Krakowie, Stowarzyszenie „Stanica Kresowa”, Ogólnopolski Okręg Żołnierzy AK Obszaru Lwowskiego im.

Orląt Lwowskich, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej. Skierowany jest do uczniów klas VII i VIII szkoły podstawowej i uczniów szkół średnich. Głównym celem projektu jest zapoznanie uczestników z historią Kresów Wschodnich I i II Rzeczypospolitej w XX i XXI w. oraz narodów je zamieszkujących, ze szczególnym uwzględnieniem losu Polaków, którzy na tych ziemiach od pokoleń żyli i pracowali, zostali z nich wypędzeni lub mieszkają tam współcześnie. Uczestnicy projektu wezmą udział w dwóch sesjach naukowych i pięciu spotkaniach warsztatowych, w czasie których będą odbywać się wykłady i pokazy filmów. Najważniejszą jego częścią jest konkurs wiedzy – zadaniem uczestników będzie przygotowanie pracy pisemnej lub multimedialnej na wybrany przez siebie temat w oparciu o dostępną literaturę, zgromadzone dokumenty, wspomnienia i materiał ikonograficzny. Dla zwycięzców przewidziano atrakcyjne nagrody.

Koordynatorzy regionalni:

dr Paweł Należniak | pawel.nalezniak@ipn.gov.pl

Piotr Milczanowski | piotr.milczanowski@ipn.gov.pl

KONKURS „AKCJA „BURZA”. ARMIA KRAJOWA W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ – PRZECIW DWÓM TOTALITARYZMOM”

Tegoroczna edycja konkursu podejmuje zagadnienie związane z przypadającą w 2024 r. 80. rocznicą Akcji „Burza” czyli wysiłkiem wojennym Armii Krajowej na rzecz wyzwolenia Polski spod okupacji niemieckiej i uchronienia przed zniewoleniem sowieckim. Adresatami przedsięwzięcia są uczniowie szkół podstawowych województwa małopolskiego.

Przebieg konkursu przewiduje trzy etapy – w pierwszym (szkolnym) uczniowie piszą test, w drugim (rejonowym) przygotowują prace pisemne, w trzecim (wojewódzkim) przedstawiają je przed komisją egzaminacyjną.

Konkurs jest realizowany na zlecenie Małopolskiego Kuratora Oświaty. Współorganizatorami są: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego oraz Fundacją Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego.

Informacje dotyczące organizacji, przebiegu i wyników konkursu będą przekazywane przez stronę internetową: www.krakow.ipn.gov.pl oraz www.kuratorium.krakow.pl

Koordynator: [Dariusz Gorajczyk](mailto:dariusz.gorajczyk@ipn.gov.pl) | dariusz.gorajczyk@ipn.gov.pl

V EDYCJA KONKURSU „TAK JAK PTAKI NA WOLNOŚCI – HARCERZE W OBLICZU II WOJNY ŚWIATOWEJ”

Projekt skierowany jest do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz harcerzy. Celem konkursu jest zainteresowanie młodych ludzi historią harcerstwa poprzez wojenne życiorysy harcerzy i instruktorów harcerskich oraz na miejsca pamięci. Uczestnicy wykonują pracę pisemną, plastyczną lub multimedialną. Konkurs jest organizowany przez Oddział IPN w Krakowie we współpracy z Chorągwią Krakowską ZHP.

Koordynatorzy:

Cezary Pałka | cezary.palka@ipn.gov.pl

Kamil Szkaradek | kamil.szkaradek@ipn.gov.pl

MAŁOPOLSKI KONKURS LITERACKO-DOKUMENTALNY „MŁODY DOKUMENTALISTA 2023/2024”, ODBYWAJĄCY SIĘ POD HASŁEM „... BO RATUJEMY ŻYCIE”

W związku z beatyfikacją rodziny Ulmów oraz ustanowieniem roku 2024 Rokiem Rodziny Ulmów, Oddział IPN w Krakowie wraz z Małopolskim Kuratorem Oświaty w Krakowie zapraszają uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych oraz wszystkich uczniów szkół ponadpodstawowych Małopolski do udziału w konkursie „Młody Dokumentalista”, odbywającym się pod hasłem „... bo ratujemy życie”, polegającym na przygotowaniu reportażu poświęconego osobie lub osobom ratującym Żydów w okresie okupacji niemieckiej.

Terminy:

6 października 2023 r. – konferencja prasowa i ogłoszenie konkursu w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” w Krakowie, ul. J. Dunajewskiego 8

listopad 2023 r. – webinar z dr. Tomaszem Domańskim

grudzień 2023 r. – webinar z dr. Andrzejem Grajewskim

1-19 stycznia 2024 r. – termin nadsyłania prac konkursowych

20 marca 2024 r. – Gala Finałowa konkursu

Koordynatorzy:
Roksana Szczypta-Szczęch | roksana.szczech@ipn.gov.pl
Cezary Pałka | cezary.palka@ipn.gov.pl

WARSZTATY NAUKOWO-EDUKACYJNE „FKL RAVENSBRÜCK. HISTORIA I PIĘTNO”

Warsztaty adresowane są do uczniów klas VIII szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, jak również do nauczycieli województwa małopolskiego. Dedykowane są dla potencjalnych przyszłych uczestników konkursu recytatorskiego „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück”. Jednodniowe spotkanie składać się będzie z dwóch części:

Część I – wystąpienia o charakterze wykładowym:

1. FKL Ravensbrück, Roksana Szczypta-Szczęch (OBEN IPN w Krakowie)

2. Polki w FKL Ravensbrück, prof. dr hab. Elżbieta Kuta (Stowarzyszenie Rodzina Więźniarek Niemieckiego Obozu Koncentracyjnego Ravensbrück w Krakowie)

3. Epigenetyczne dziedziczenie skutków traumy, prof. dr hab. n. med. Jadwiga Joško-Ochojska (Wydział Nauk Medycznych w Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach)

Część II – warsztaty aktorskie prowadzone przez aktorkę Ewę Romaniak

Termin: 7 grudnia 2023

Koordinator: Roksana Szczypta-Szczęch | roksana.szczech@ipn.gov.pl

KONKURS DLA WSZYSTKICH**„2 pytania, 2 nagrody, 2 szanse?”**

Realizowany wspólnie z Radiem Kraków konkurs do końca roku 2023 jest poświęcony działalności Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie a zwłaszcza 2 Korpusowi Polskiemu.

W każdej edycji konkursu padają dwa pytania, zaś osoba, która jako pierwsza odpowie poprawnie, otrzymuje nagrody w postaci publikacji IPN o walorach edukacyjnych (książki, gry planszowe, wydawnictwa multimedialne).

Koordinator: [Dobrosław Rodziewicz](mailto:dobroslaw.rodziewicz@ipn.gov.pl) | dobroslaw.rodziewicz@ipn.gov.pl

DLA NAUCZYCIELI**SPOTKANIA Z HISTORIĄ NAJNOWSZĄ**

We współpracy z Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli proponujemy nauczycielom przedmiotów humanistycznych udział w cyklu zajęć seminaryjnych pod wspólnym tytułem: Spotkania z historią najnowszą. Poruszone zostaną następujące zagadnienia:

- Polacy ratujący Żydów podczas II wojny światowej
- Życie codzienne w PRL
- Jesień Narodów
- Historia z bliska. Co kryją archiwa IPN? (Oddziałowe Archiwum IPN w Krakowie)

Termin: październik – grudzień 2023 r.

Koordinator: [Daria Grodzka \(MCDN\)](mailto:d.grodzka@mcdn.edu.pl) | d.grodzka@mcdn.edu.pl

ZAJECIA WARSZTATOWE „HISTORIA W KOLORACH”

Przeznaczone dla nauczycieli przedszkola i nauczania wczesnoszkolnego dotyczące prowadzenia zajęć na temat barw narodowych, wykorzystania w edukacji projektu „Historia w kolorach” oraz prawidłowego prezentowania i stosowania barw narodowych.

Koordinator: [Joanna Dutka-Kącka](mailto:joanna.dutka@ipn.gov.pl) | joanna.dutka@ipn.gov.pl

WYPRAWY EDUKACYJNE, WYCIECZKI HISTORYCZNE, GRY MIEJSKIE**XVIII RAJD SZLAKAMI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH
MJR. JÓZEFA KURASIA „OGNIA”**

Wspólnie z Podhalańską Grupą Rekonstrukcji Historycznych „Błyskawica”, Stowarzyszeniem Nowotarska Grupa Mieszkańców „Pamięć” w Nowym Targu i Fundacją „Podhalański Instytut Nauk Społecznych” z siedzibą w Spytkowicach, OBEN IPN w Krakowie organizuje już XVIII edycję rajdu. Jest on skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz klas VII i VIII szkół podstawowych, uczniów szkół polonijnych, członków organizacji młodzieżowych. Od lat gromadzi rzeszę ludzi zainteresowanych historią konspiracji niepodległościowej na obszarze Podhala.

Termin: październik 2023

Miejsce: Gorce

Koordinatorzy:

[Roksana Szczepa-Szczuch](mailto:roksana.szczepa-szczuch@ipn.gov.pl) | roksana.szczuch@ipn.gov.pl

[Cezary Pałka](mailto:cezary.palka@ipn.gov.pl) | cezary.palka@ipn.gov.pl

XIV RAJD SZLAKAMI 1 PSP AK

Rajd skierowany jest przede wszystkim do uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych. Celem rajdu jest uświadomienie jego uczestnikom tego, czym dla ich dziadków i pradiadków była II wojna światowa, w jaki sposób obywatele II Rzeczypospolitej walczyli o swoją niepodległość w latach 1939–1945 oraz czym było i jak funkcjonowało Polskie Państwo Podziemne na przykładzie 1 Pułku Strzelców Podhalańskich AK, który w drugiej połowie 1944 r. był jedną z największych i najlepiej zaopatrzonych jednostek podziemia w tym rejonie Małopolski. Jego historia – barwne karty zapisane wspomnieniami żołnierzy pułku – posłuży jako punkt wyjścia do przedstawienia sytuacji w całym okupowanym kraju. Dodatkową atrakcją dla uczestników rajdu będzie podążanie śladami samych partyzantów, odwiedzenie kwater i obozów partyzanckich, jak również zaznajomienie się z wyposażeniem i umundurowaniem wojskowym używanym przez żołnierzy 1 PSP AK. Termin: czerwiec 2024

Koordynator: Michał Masłowski | michal.maslowski@ipn.gov.pl

GRA TERENOWA POLSKIE PAŃSTWO PODZIEMNE W TARNOWIE

Gra terenowa skierowana do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych z terenu Tarnowa i powiatu tarnowskiego. Gra prezentuje historię Polskiego Państwa Podziemnego z uwzględnieniem aspektów lokalnych w tym funkcjonującymi organizacjami podziemnymi w latach 1939 – 1944, których celem była walka z okupantem niemieckim. Gra będzie rozgrywana pod koniec września 2023 roku w Tarnowie. Parterami realizującym grę są Powiat Tarnowski oraz Regionalne Centrum Edukacji o Pamięci, Oddział Muzeum Okręgowego w Tarnowie.

Koordynator: Michał Masłowski | michal.maslowski@ipn.gov.pl

GRA TERENOWA KRYPTONIM SZARE SZEREGI

Gra towarzyszy obchodom 80. rocznicy Akcji Koppe i ma ona przybliżyć uczestnikom bohaterskich żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego. W tym celu uczestnicy gry będą musieli wykonać ciekawe zadania w punktach rozlokowanych na obszarze krakowskiego Parku Jordana. Gra jest przewidziana dla dzieci w wieku od 7 do 14 lat, zorganizowanych w patrole liczące od 3 do 7 osób z opiekunem.

Termin: czerwiec 2024 r.

Koordynator: Dariusz Gorajczyk
| dariusz.gorajczyk@ipn.gov.pl

80. Rocznicza Akcji „Koppe” gra historyczna

CYKL RAJDÓW ROWEROWYCH Z HISTORIĄ W TLE

W roku szkolnym 2023/2024 odbędzie się cykl rajdów rowerowych po północnej Małopolsce, które w założeniu mają prowadzić do miejsc związanych z ważnymi wydarzeniami historycznymi dla lokalnej społeczności w XX wieku: Rozpoczynamy we wrześniu 2023 r. rajdem z Proszowic do Radłowa. Trasa połączy dwa miejsca bitew z Września '39 – pod Proszowicami oraz Radłowem. Drugi rajd odbędzie się w listopadzie i upamiętniać będzie odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 r. Kolejny rajd będzie miał miejsce w wakacje 2024 r., a jego szlak powiedzie po miejscach związanych z Rzeczpospolitą Partyzancką, czyli wyzwolonym przez AK i BCh spod okupacji niemieckiej na obszarze powiatu miechowskiego między 26 lipca a 12 sierpnia 1944 r. Propozycja jest kierowana do miłośników turystyki historycznej i aktywnego spędzania czasu. Współorganizatorami są Burmistrz Miasta Proszowice Grzegorz Cichy, Rada Miasta i Gminy Proszowice, Stowarzyszenie Proszowice Rajdy Rowerowe.

Koordynator: Roksana Szczypta-Szczęch | roksana.szczzech@ipn.gov.pl

POKAZY FILMOWE

Istnieje możliwość zorganizowania projekcji filmów powstałych w IPN lub w wyniku współpracy, opatrzonych wykładem lub komentarzem historycznym.

„STANISŁAW HELSKI. DLATEGO”

Film opowiadający historię rolnika indywidualnego, który prowadził wzorowe gospodarstwo. Zbudował je od podstaw. Pod koniec lat 70. XX w. zaangażował się w działalność opozycyjną. Był organizatorem słynnego strajku głodowego w Świdnicy, mającego doprowadzić do rejestracji Solidarności Chłopskiej. Represjonowany w stanie wojennym, aresztowany i kilkakrotnie pobity, podupadł na zdrowiu. Jednocześnie wyroki sądów zrujnowały jego gospodarstwo rolne. Syn został wcielony do wojska, gdzie zainfekowano go wirusem zapalenia wątroby i w wyniku czego stracił zdrowie. Budynki gospodarskie oraz dom zostały wpisane do rejestru zabytków, co poskutkowało niemożnością prowadzenia prac remontowych. Helski został zrujnowany finansowo. Żaden sąd nie przyznał mu zadośćuczynienia. W latach 90. bezskutecznie odwoływał się do rozmaitych instancji. W akcie desperacji w 1994 r. w księgarni we Wrocławiu uderzył Wojciecha Jaruzelskiego kamieniem w głowę. Za ten czyn został skazany na karę pozbawienia wolności oraz grzywnę. Do końca życia żył w poczuciu doznanej krzywdy. Syn, który walczył o sprawiedliwość i pamięć po ojcu zmarł nagle w styczniu 2022 r. Obecnie jego żona wraz z czwórką małych dzieci mieszka w zrujnowanym gospodarstwie, praktycznie bez środków do życia.

Pokaz filmowy poprzedzony dyskusją z historykiem oraz twórcą filmu.

Wstęp bezpłatny, poprzedzony rezerwacją miejsca.

Termin: 22 września 2023, godz. 17.00

Miejsce: Aula św. Jana Pawła II przy Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach

Koordynator: [Roksana Szczypka-Szczęch](mailto:Roksana.Szczypka-Szczęch@ipn.gov.pl) | roksana.szczzech@ipn.gov.pl

„BŁOGOSŁAWIONA” OPowieść o BŁ. NATALII TuŁASIEWICZ

Natalia Tułasiewicz: polonistka, nauczycielka, poetka, entuzjastka słowa i czynu. W czasie II wojny światowej w 1943 r. wyjechała jako pełnomocnik – emisariusz rządu RP na Uchodźstwie i jako świecki apostoł do Hanoweru, by pomagać przerażonym i zagubionym pracownikom przymusowym. Słaba fizycznie, silna duchem, po wielu godzinach codziennej, ciężkiej pracy w fabryce, realizowała w skrajnie trudnych warunkach, postugę religijno-społeczno-oświatową. W wyniku dekonspiracji po wizycie kuriera z Polski więzono ją w Hanowerze, potem w Kolonii. Była w śledztwie torturowana. W 1944 r. odesłano ją z wyrokiem śmierci do FKL Ravensbrück. Wycieńczona ciężką fizyczną pracą, gruźlicą, głodem, nie ustawała w swojej misji ewangelizacyjnej. W Wielki Piątek 30 marca 1945 r. podczas ostatniej selekcji w obozie zakwalifikowano ją do stracenia, a 31 marca 1945 r. zabrano ją do gazu. Kościół katolicki potwierdził wielkość heroicznego czynu i świętość ofiary Natalii aktem beatyfikacyjnym 13 czerwca 1999 r. w Warszawie w czasie VI pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny. W marcu 2022 r. została ogłoszona patronką polskich nauczycieli.

Film powstał przy wsparciu i we współpracy z: Ministerstwem Edukacji i Nauki, Fundacją Zakłady Kórnickie, Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, Miastem Poznań, Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, Archidiecezją Poznańską, Wielkopolskim Muzeum Niepodległości, Parowozownią Wolsztyn.

Pokaz filmowy poprzedzony dyskusją z twórcą filmu oraz osobą z rodziny bł. Natalii Tułasiewicz. Wstęp bezpłatny, poprzedzony rezerwacją miejsca. Terminy i miejsca:

12 października 2023, godz. 17.00, Kino „Sokół” w Nowym Sączu

13 października 2023, godz. 17.00, Aula św. Jana Pawła II przy Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach

Koordynator: [Roksana Szczypka-Szczęch](mailto:Roksana.Szczypka-Szczęch@ipn.gov.pl) | roksana.szczzech@ipn.gov.pl

CYKLICZNE DEBATY I SPOTKANIA W PRZYSTANKU HISTORIA

DEBATY „KRAKOWSKA ŁOŻA HISTORII WSPÓŁCZESNEJ.
ROZMOWY O KSIĄŻKACH I NIE TYLKO...”

Instytut Pamięci Narodowej publikuje rocznie kilkadziesiąt pozycji książkowych poświęconych najnowszej historii Polski. Wydaje je po to, żeby lepiej historię rozumieć, a lepszemu jej rozumieniu służy także dotarcie do źródeł dotąd niewykorzystywanych bądź wykorzystywanych w niewielkim stopniu. W ramach Krakowskiej Łoży Historii Współczesnej chętnie konfrontujemy nasze oceny z ocenami badaczy reprezentujących inne orientacje historyczno-filozoficzne. Sądzymy, że taka konfrontacja może być interesująca dla publiczności. Szczególnie liczymy tu na młodzież akademicką Krakowa. Partnerem inicjatywy jest Radio Kraków.

Koordynator: Janusz Słezak | janusz.slezak@ipn.gov.pl

KLUB HISTORYCZNY IM. GEN. STEFANA ROWECKIEGO „GROTA”

Organizowane w ramach klubu comiesięczne spotkania z historykami oraz z publicystami, świadkami historii, twórcami dzieł kultury o tematyce historycznej służą krzewieniu debaty publicznej oraz popularyzacji wiedzy na temat historii Polski a zwłaszcza postaci i organizacji zaangażowanych w działalność niepodległościową. Do końca roku 2023 większość prelekcji będzie poświęcona działalności Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie z okazji 80 rocznicy powstania 2 Korpusu Polskiego. Od stycznia do czerwca 2024 tematyka spotkań Klubu będzie dotyczyła ważnych wydarzeń w dziejach Polski, które miały miejsce w roku 1944.

Koordynator: Dobrosław Rodziewicz | dobroslaw.rodziewicz@ipn.gov.pl

ARCHIWALNE ŚRODY

Oddziałowe Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie raz w miesiącu organizuje spotkania, podczas których przedstawiane są efekty badań naukowych, jak również pracy mającej charakter popularyzatorski, pracowników Archiwum. Swoje wystąpienia mają również badacze spoza IPN, którzy przedstawiają wyniki swoich dociekań prowadzonych w oparciu o materiały zgromadzone w OA IPN w Krakowie. Wachlarz tematyczny spotkań jest bardzo różnicowany. Poruszane są tematy związane m.in. z podziemiem niepodległościowym po 1945 r., historią harcerstwa, szeroko pojętą tematyką związaną z historią polskich Żydów oraz tematy poświęcone prezentacji zasobu naszego archiwum. Spotkania mają charakter otwarty i przewidziane są jako autorski wykład lub rozmowa z prowadzącym.

Koordynator: Michał Zajda | michal.zajda@ipn.gov.pl

Wszystkie spotkania odbywają się w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” w Krakowie przy ul. Juliana Dunajewskiego 8, ponadto są transmitowane za pomocą platformy Facebook, a następnie publikowane na oficjalnym kanale IPN Kraków - YOU TUBE [youtube.com/ipn_krakow].

AKCJE ROCZNICOWE

Na przestrzeni ostatnich lat kilka wydarzeń na stałe wpisało się w działania podejmowane i propagowane przez Oddział IPN w Krakowie. Wśród nich:

-1 marca: Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Ustanowiony w 2011 r. jest świętem i przypomnieniem o tych, którzy po 1944 r. nie zgodzili się, by Polską rządził komuniści narzuceni Polakom przez Związek Sowiecki. Ta postawa konfrontowała ich z systemem sowieckim, który bezwzględnie dążył do całkowitej likwidacji oporu, także rękoma Polaków. Stałym punktem krakowskich obchodów jest Msza św., uroczysty marsz oraz koncert okolicznościowy w hołdzie Żołnierzom Wyklętym.

- 24 marca: Narodowy Dzień Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką

W rocznicę zamordowania przez Niemców rodziny Ulmów z Podkapacia wspominamy i składamy wdzięczność za odwagę tym wszystkim, którzy Żydów ukrywali. Stałym punktem krakowskich obchodów jest Msza św.

- 13 kwietnia: Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej

Stałym punktem obchodów są uroczystości przy Krzyżu Katyńskim.

- lipiec (sobota poprzedzająca 11 lipca): Akcja Koppe

W programie obchodów jest Msza św. oraz uroczystości przy Pomniku Czynu Zbrojnego Polski Walczącej w Krakowie.

- 11 lipca: Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP

W programie obchodów jest Msza św. oraz uroczystości przy Pomniku Ofiar Zbrodni Ludobójstwa na Cmentarzu Rakowickim (pas nr 49) w Krakowie.

- 1 sierpnia: Wybuch Powstania Warszawskiego

W każdą rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego odbywa się akcja propagowana przez IPN oraz Muzeum Powstania Warszawskiego „Pokaż, że pamiętasz!”. Akcja zachęca do odnalezienia grobu uczestników Powstania Warszawskiego, zaopiekowanie się nim i przesłania zdjęcia dokumentującego podjęte działanie. Każda z osób biorąca udział w akcji otrzyma „pakiet powstańca”. Relacje zbierane są przez Centralę IPN w Warszawie do 2 października.

- 1 września: Dzień Kombatanta i rocznica wybuchu II wojny światowej, rozpoczęła agresją Niemiec na Polskę

Stałym punktem obchodów jest Msza św. oraz uroczystości przy Pomniku Żołnierzy Września i Armii „Kraków” na Cmentarzu Rakowickim przy ul. Prandoty.

- 17 września: Międzynarodowy Dzień Sybiraka i uroczystości upamiętniające ofiary agresji Związku Sowieckiego na Polskę

Obchody rozpoczyna Msza św., po której uroczystości przenoszą się pod Krzyż Katyński na placu o. Adama Studzińskiego

- 27 września: Dzień Polskiego Państwa Podziemnego

Ustanowiony uchwałą Sejmu z 1998 r. w dowód wdzięczności i szacunku dla twórców i działaczy podziemnych struktur Państwa Polskiego. Stałym punktem obchodów są uroczystości przed Grobem Nieznanego Żołnierza na pl. Matejki w Krakowie.

- 13 grudnia: Zapal światło wolności

W rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w 1981 r. corocznie wspominane są ofiary brutalnych działań reżimu. Zapalenie świec w oknach domów na całym świecie stało się znakiem pamięci o Polakach walczących o godność i wolność. Do tego gestu solidarności z Polakami wezwał wówczas Jan Paweł II i prezydent USA Ronald Reagan. IPN co roku zachęca do uczczenia pamięci ofiar stanu wojennego w ten sam sposób, 13 grudnia, o godz. 19.30.

Przygotowane przez Biuro Edukacji Narodowej IPN teki edukacyjne stanowią pomoc dydaktyczną dla nauczycieli historii i innych przedmiotów humanistycznych dla uczniów starszych klas szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. Każda teka składa się z kart źródłowych (zdjęcia, dokumenty, plakaty itp.), materiałów dla ucznia oraz materiałów dla nauczyciela.

„11 listopada 1918”

„Agresja sowiecka na Polskę i okupacja wschodnich terenów Rzeczypospolitej (1939-1941)”

„Auschwitz – pamięć dla przyszłości”

„Czerwiec '76 – krok ku wolności”

„Deportacje Górnolązaków do ZSRS w 1945 roku”

„Generał August Emil Fieldorf Nil”

„Harcerstwo w służbie Rzeczypospolitej”

„Konspiracja młodzieżowa na ziemiach polskich w latach 1944-1956”

„Konspiracyjne Wojsko Polskie w latach 1945-1948”

„Kształtowanie granic II Rzeczypospolitej Polskiej 1918-1923”

„Kto tego nie widział, nigdy w to nie uwierzy... Zbrodnia Wołyńska – historia i pamięć”

„Na szlakach historii w Małopolsce. Galeria wielkich Polaków”

„Narodziny Solidarności. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy 1980-1981”

„O wieś polską wolną, niezależną, samorządną. Od PSL do NSZZ RI Solidarność”

„Obóz Pracy w Świętochłowicach”

„Ocaleni z „niehumanitarnej ziemi”. Materiały edukacyjne”

„Operacja polska” NKWD 1937-1938. Losy Polaków w Rosji bolszewickiej oraz w ZSRS do 1939 r.

„Pamiętamy, pamiętam... Pomorze Gdańskie i obóz Stutthof 1939-1945. Materiały edukacyjne”

„Polski gen wolności”

„Polskie drogi do niepodległości 1914-1918”

„Polskie podziemie niepodległościowe 1944-1956”

„Podziemie niepodległościowe w województwie białostockim w latach 1944-1956”

„Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej”

„Policja państwowa 1919-1939”

„Polskie Państwo Podziemne w latach 1939-1941”

„Poznański czerwiec 1956”

„Propaganda Polski Ludowej”

„Prymas Tysiąclecia – Kardynał Stefan Wyszyński”

„Prymas Tysiąclecia, kardynał Stefan Wyszyński (1901-1981). Życie i nauczanie”

„Stan wojenny”

„Stosunki polsko-ukraińskie w latach 1939-1947”

„Szczecin. Grudzień '70 – Styczeń '71”

„To nie na darmo. Grudzień 1970 w Gdańsku i Gdyni”

„Tragedia w cieniu wyzwolenia. Górny Śląsk w 1945”

„W służbie Ojczyzny. Sylwetka majora Wacława Kopisto (1911-1993)”

„Warmia i Mazury w latach 1945-1950. Kształtowanie się stosunków politycznych i narodowościowych”

„Zagłada Żydów polskich w czasie II wojny światowej”

„Zbrodnia Katyńska”

„Zbrodnia pomorska 1939”

„Z Solidarnością do wolności”

www.edukacja.ipn.gov.pl
www.mojaniepodlegla.pl
www.pielgrzymki.ipn.gov.pl
www.podziemiezbrojne.ipn.gov.pl
www.zbrodniapomorska1939.pl
www.kop.ipn.gov.pl
www.rok1989.pl
www.kultura-niezalezna.pl
www.korbonski.ipn.gov.pl
www.sierpien1980.pl
www.marzec1968.pl

www.13grudnia81.pl
www.pilecki.ipn.gov.pl
www.slady.ipn.gov.pl
www.1wrzesnia39.pl
www.17wrzesnia39.pl
www.zyciezazycie.pl
www.czerwiec76.ipn.gov.pl
www.grudzien70.ipn.gov.pl
www.czerwiec56.ipn.gov.pl
www.okulicki.ipn.gov.pl
www.martyrologiawsipolskich.pl

www.truthaboutcamps.eu
www.xj.popieluszko.pl
www.zbrodniawolynska.pl
www.ppp.ipn.gov.pl
www.operacja-polska.pl
www.pierwszapielgrzymka.ipn.gov.pl
www.trzeciapielgrzymka.ipn.gov.pl
www.zagonczyk.ipn.gov.pl
www.wybory1947.pl
www.polska1918-89.pl
www.inka.ipn.gov.pl

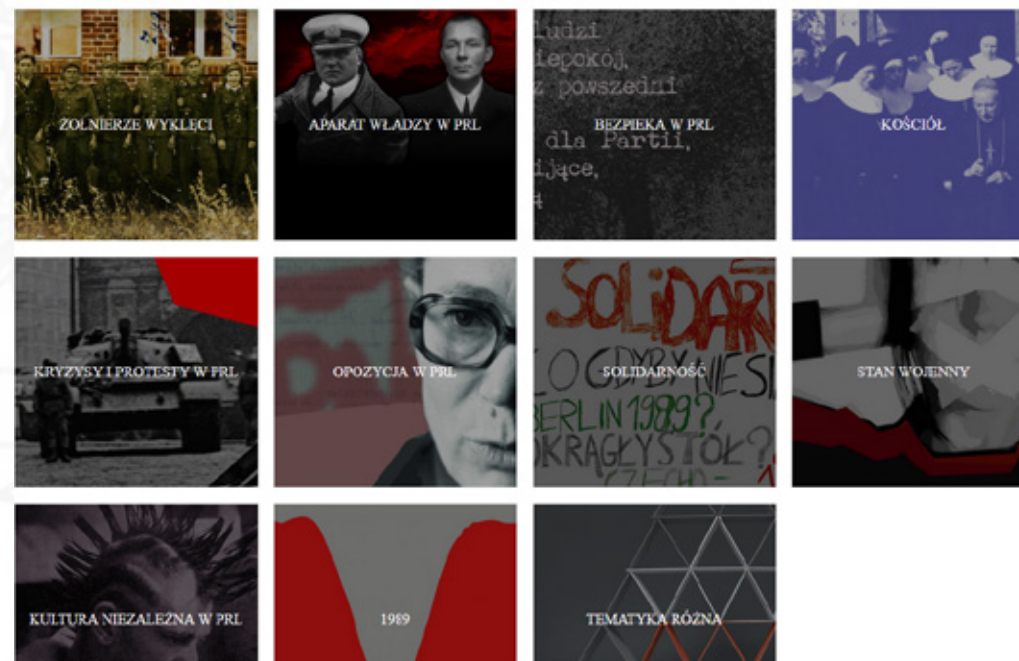
www.polskiepodziemie.pl
www.wilczetropy.ipn.gov.pl
www.poszukiwania.ipn.gov.pl
www.katyn.ipn.gov.pl
www.oblawaaugustowska.pl
www.marzec1968.pl
www.powstaniewielkopolskie.ipn.gov.pl
www.sw.ipn.gov.pl
www.zkr.ipn.gov.pl
www.wystawy.ipn.gov.pl

www.wystawy.ipn.gov.pl

II wojna światowa

PRL

Dotychczas przygotowano następujący zestaw infografik historycznych, dostępnych w witrynie: <https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/infografiki-histeryczn>

- „Obrona Lwowa”
- „Wrzesień '39”
- „Zbrodnia Katyńska”
- „Obrona Krzyża Nowohuckiego”
- „Wojna polsko-bolszewicka”
- „Rodzice – Bohaterowie”
- „Armia Polska we Francji 1917–1919”
- „Powstanie sejneńskie”
- „Stulecie obrony polskości Lwowa”
- „Powstania Śląskie. Geneza. Przebieg. Skutki”
- „Powstanie Wielkopolskie 1918–1919”
- „Baśka Murmańska”
- „II Rzeczpospolita”
- „Polacy przeciw zarazie”
- „Historia Virtuti Militari do 1939”
- „Polskie Państwo Podziemne”
- „Katyńczycy”
- „Deportacje obywateli polskich w głąb ZSRS w latach 1940–1941”
- „Ludobójstwo wołyńsko-małopolskie 1939–1947”
- „Polskie Siły Zbrojne podczas II wojny światowej”
- „Jan Paweł II”
- „Polskie miesiące – droga do wolności”
- „Operacja Tannenberg”
- „Zagłada Warszawy”
- „Armia Czerwona w województwie gdańskim w 1945 roku”
- „Niemieckie obozy koncentracyjne i obozy zagłady na ziemiach II RP”
- „Polacy ratujących Żydów pod okupacją niemiecką”
- „Armia Krajowa”
- „Ekspatriacje z Kresów Wschodnich 1944–1959”
- „Masakry NKWD latem 1941 r.”
- „Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie 1946–1955”

RODZINA ULMÓW

SYMBOL NIEMIECKIEGO BESTIALSTWA WOBEC POLAKÓW RATUJĄCYCH ŻYDÓW

1942 r.
Od końca 1942 r. ukrywali dwie rodziny żydowskie, łącznie **8 osób**

W wyniku donosu Niemcy zamordowali ukrywających się u nich Żydów, a także Wiktorę, Józefa i ich sześcioro dzieci (Stanisława, Barbarę, Władysława, Franciszka, Antoniego i Marię). Tego dnia zamordowano łącznie **17 osób**

1995 r.
Józefowi i Wiktorii został nadany tytuł Sprawiedliwych wśród Narodów Świata

IRENA SENDLEROWA

SYMBOL WALKI „ŻEGOTY” O OCALENIE DZIECI Z GETTA WARSZAWSKIEGO

Wyprowadzanie dzieci z getta i umieszczanie ich w polskich rodzinach oraz sierotniach prowadzonych przez siostry zakonne

Akcja dożywiania, przemykanie leków do getta

20.10.1943 r.
Aresztowana przez Gestapo i skazana na śmierć, wyroku nie wykonano, została wykupiona przez Żegotę

1964 r.
Nadana Sprawa Narodowa

1985 r.
Siostrę Irenę wyznaczono jako patronkę Dzieci Żywej Pamięci

HENRYK SŁAWIK

WRZESIEŃ 1939 r.

Od września 1939 r. przebywał na Węgrzech

Prezes Komitetu Obywatelskiego ds. Opieki nad Uchodźcami Polskimi na Węgrzech oraz delegat ministra pracy rządu RP na uchodźctwie

Działając we współpracy z Józsefem Antallem (pracownikiem węgierskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych):

Wystawiał uchodźcom dokumenty

W Wácu pod Budapesztem założył sierotniece dla żydowskich dzieci działający jako „Sierotniece Dzieci Polskich Oficerów”

23.08.1944 r.
Henryk Sławik trafił do niemieckiego obozu zagłady Mauthausen-Gusen, w którym został zamordowany

6.11.1990 r.
Nadanie tytułu Sprawiedliwy wśród Narodów Świata

5 tys. Żydów dzięki dokumentom mogło wyjechać na zachód

M. MATYLDA GETTER

DZIAŁANIA DUCHOWNYCH

Przełożona prowincji warszawskiej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi

Pomoc najuboższym

Z jej inicjatywy siostry prowadzące sierotnice w Warszawie i innych miejscowościach przyjmowały do nich żydowskie dzieci

Ocalono kilkaset dziewcząt i chłopców

1985 r.
Matylda Getter została uhonorowana tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. Medal ten otrzymała dotychczas 10 sióstr Rodziny Maryi

Cale zgromadzenie, siostry Franciszkanek Rodziny Maryi, uratowało:

>750 ŻYDÓW

ponad 500 dzieci młodszych
ponad 250 osób starszych

ALEKSANDER ŁADOŚ GRUPA ŁADOSIA

DYPLOMATA I POLITYK, AMBASADOR RP W SZWAJCARII

Wsparcie finansowe i rzeczowe

Wystawianie fałszywych paszportów państw Poludniowej Ameryki, Peru, Hondurasu i Holandii

Współpraca z międzynarodowym Czerwonym Krzyżem

Przekazywanie informacji z kraju oraz od organizacji żydowskich do Londynu i Stanów Zjednoczonych

„Ktoś musi się brać do roboty, żeby uratować jak najwięcej żydowskich paszportów”

Edukacyjne gry planszowe pozwalają przyswajając wiedzę historyczną przy okazji dobrej zabawy zgodnie z formułą „uczyć bawiąc, bawić ucząc”. Do każdej gry dołączone jest ilustrowane opracowanie historyczne omawiające zagadnienie poruszane w grze. Wersje online wybranych gier są dostępne na stronie: www.gry.ipn.gov.pl

• 303. Bitwa o Wielką Brytanię

Gra poświęcona bitwie o Anglię, gdzie jeden gracz dowodzi RAF-em broniącym Londynu a drugi atakuje niemieckimi samolotami Luftwaffe. Liczba graczy: 2, wiek: 10+. Gra dostępna on-line.

• 111. Alarm dla Warszawy

Gra odtwarza powietrzną obronę Warszawy we wrześniu 1939 r. Zadaniem polskich pilotów jest nie dopuścić niemieckim bombowcom nad Warszawę. Liczba graczy: 2, wiek: 10+. Gra dostępna on-line.

• 7. W obronie Lwowa

Gra rozgrywa się podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. Zadaniem 7. Eskadry jest powstrzymanie 1. Armii Konnej w jej pochodzie na Lwów. Liczba graczy: 2, 2 warianty gry: prosty dla osób od 8 roku życia i wariant zaawansowany dla dorosłych. Gra dostępna on-line.

• ZnajZnak

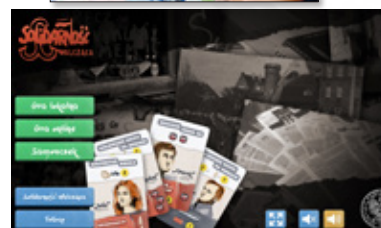
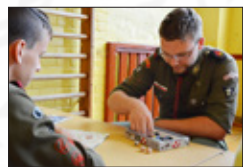
Gra opowiada najnowszą historię Polski przy pomocy symboli, dat i postaci. Przy użyciu jednego kompletu 132 kart może grać jednocześnie cała klasa. W zestawie znajduje się również pakiet kart z opisami symboli. Propozycje wykorzystania gry podczas zajęć oraz ilustrowany symbolami wykład na temat najnowszej historii Polski można znaleźć na www.ipn.gov.pl.
- przy pomocy jednego kompletu może grać do 32 graczy.
Gra dostępna on-line.

• Puzzle „IV rozbiór Polski”

Materiał dydaktyczny do wykorzystania na lekcjach dotyczących sytuacji międzynarodowej w Europie w przededniu II wojny światowej, przebiegu i następstw polskiej wojny obronnej 1939 r. oraz polityki władz sowieckich i niemieckich wobec ludności okupowanej Rzeczypospolitej.

• Solidarność Walcząca

Gra karciana oparta na mechanice draftu o „Solidarności Walczącej”. Trwa stan wojenny ogłoszony 13 grudnia 1981 r. Działacze „SW” niosą nadzieję Polakom przytłoczonym i ogłoszonym stanem wojennym. Drukują i rozprowadzają podziemną prasę, poszerzają siatkę współpracowników oraz zbierają informacje przydatne do obrony przed prześladowaniami ze strony komunistycznej Służby Bezpieczeństwa. Gra dostępna tylko on-line.

• ZnajZnak – Monte Cassino

To wariant gry ZnajZnak przybliżający historię bitwy o Monte Cassino poprzez ukazanie dowódców, bohaterów, odznaki jednostek biorących w niej udział.

Liczba graczy: 2.

• ZnajZnak – Kresy

Dzięki rozgrywce można odbyć podróż po Kresach i w atrakcyjny sposób poznać najważniejsze daty, herby magnackich rodów, zabytki i najciekawsze miejsca wielokulturowego pogranicza Rzeczypospolitej, a także zapomnianych kresowych bohaterów.

Liczba graczy: 2, 126 kart do gry.

• Polak Mały

Gra zapoznaje uczestników z polskimi symbolami narodowymi: flagą, godłem i słowami hymnu.

Liczba graczy: 2-8, wiek 4+

• Kolejka

Gra przenosi nas w realia codzienności w PRL, w latach osiemdziesiątych. Gracze muszą zrobić zakupy zgodnie z listą sprawunków. Przed sklepami ustawiają się długie kolejki. Wiadomo jednak, że towaru nie wystarczy dla wszystkich. Zwycięzcą zostaje ten kto pierwszy zdobędzie komplet towarów.

Liczba graczy: 3-5, wiek 10+

• Reglamentacja

Gra cofa nas czasów PRL, by zimą 1983 r. powalczyć o dodatkowe kartki na mięso, cukier i inne artykuły.

Liczba graczy: 3-5

• Awans – zostań marszałkiem Polski

Gracze poznają polskie stopnie wojskowe z 1939 r. Grając kartami z naramiennikami od szeregowca do marszałka Polski zdobywają kolejne szczeble wojskowej hierarchii.

Liczba graczy: 2

• Pamięć '39

Gra jest oparta na zasadach popularnej gry „Memory” i wprowadza uczniów w tematykę kampanii wrześniowej 1939 r., operując archiwalnymi zdjęciami.

Liczba graczy: 2-5. Gra dostępna on-line.

• **Semper Fidelis. Bitwa o Lwów 1918-1919**

„Listopad 1918 roku. Powoli kończy się straszliwa Wielka Wojna, która zmieniła Europę i zniszczyła stare monarchie. Na gruzach jednej z nich – monarchii austro-węgierskiej – rozpoczyna się nowy konflikt pomiędzy dwoma narodami: polskim i ukraińskim. Jego areną będzie Lwów – miasto zawsze wierne Rzeczypospolitej.” *Semper Fidelis* to planszowa gra strategiczna dla 2 osób, która przedstawia realia walk o Lwów w latach 1918-1919. Gracze wcielą się w role dowódców obu stron, którzy będą starali się opanować miasto i okolice. Gra ukazuje wszelkie aspekty prowadzenia wojny. Przygotowanych 5 scenariuszy różni się od siebie tematyką, skalą oraz czasem rozgrywki. Grę przygotowało Wydawnictwo Wysoki Zamek we współpracy z Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie.

Liczba graczy: 2, wiek: 12+

• **Miś Wojtek**

Gra ukazuje dzieje Polaków wywiezionych z terenów okupowanych przez Związek Sowiecki i ich długą wędrówkę z Rosji, przez Iran, Palestynę, Egipt i Włochy aż do Szkocji. W grze, podążając szlakiem żołnierzy 2. Korpusu Polskiego, zbieramy pamiątki związane z losami żołnierzy i ich słynnego niedźwiedzia Wojtka.

Liczba graczy: 2-5. Gra dostępna on-line.

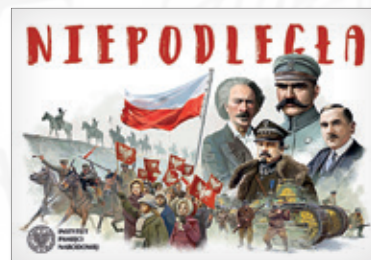

• **Niepodległa**

Akcja gry rozpoczyna się w roku 1914 i trwa do 1920. Plansza przedstawia obszar przyszłej Polski. Gracze podejmują działania właściwe bohaterom czasów walk o niepodległość: starają się propagować idee niepodległościowe, zabiegać o narodową zgodę oraz umacniać pozycję Polski na świecie. Jeżeli spełnią określone warunki, Polska odzyska niepodległość w wielkim finale roku 1918. Epilogiem gry są wojna polsko-bolszewicka oraz konferencja w Paryżu. Mimo odzyskania suwerenności Polska może przestać istnieć.

Gra kooperacyjna ma dwa warianty. Pełny – do rozegrania w około 60-90 minut oraz wariant prostszy, „szkolny”, przeznaczony do edukacji, którego rozegranie powinno zająć nie więcej niż 20-30 minut.

Liczba graczy: 2-5, wiek: 12+

• **Polskie Państwo Podziemne**

Edukacyjna planszowa gra historyczna, której głównym zamierzeniem jest przedstawienie szerokiego spektrum działalności Polskiego Państwa Podziemnego poprzez wyeksponowanie portretów i biografii osób, czynnie zaangażowanych w działalność konspiracyjną. Uwzględnia nie tylko sferę wojskową, ale także pion administracji cywilnej. Składa się z kilku wariantów, które można swobodnie modyfikować i dostosowywać do poziomu graczy. Dzięki grze jej uczestnicy wydatnie poszerzą wiedzę i wyobrażenie o działalności Polskiego Państwa Podziemnego.

Liczba graczy: 2-4, wiek 10+

• **ORP Orzeł**

Gra przedstawia ucieczkę okrętu podwodnego ORP „Orzeł” z Bałtyku na Morze Północne w pierwszych tygodniach II wojny światowej. Grający polską Marynarką Wojenną ma za zadanie powtórzyć akcję „Orła”. Musi jednak starannie planować swój ruch, aby uniknąć wykrycia przez niemieckie lotnictwo i ataków kutrów torpedowych Kriegsmarine. Zadaniem przeciwnika jest zatopienie okrętu zanim opuści Bałtyk.

Liczba graczy: 2, wiek: 12+

• **Bitwa Warszawska**

To gra wojenna przedstawiająca decydujące starcie podczas wojny polsko-bolszewickiej z 1920 r. Wojsko Polskie musi stawić czoło nacierającej na Warszawę Armii Czerwonej. Celem grającego wojskami bolszewickimi jest zajęcie stolicy. Grający Wojskiem Polskim ma im przeszkodzić, rozbijając napastnika. W trakcie rozgrywki można się przekonać, jak trudne zadanie stało przed Polakami. Gracze mogą sprawdzić swoje umiejętności dowódcze, przemieszczając armie na planszy i planując kolejne ataki na wroga. Starcia rozstrzyga się za pomocą specjalnej talii kart.

Liczba graczy: 2, wiek 12+

• **Puzzle historyczne Jerzy Kossak „Cud nad Wisłą”**

Puzzle edukacyjne przygotowane na bazie obrazu Jerzego Kossaka przedstawiającego Bitwę Warszawską, nazywaną potocznie „Cudem nad Wisłą”. Opakowanie oprócz gry zawiera krótki esej historyczny opisujący przebieg wojny polsko-bolszewickiej oraz materiały do ćwiczeń.

• **Puzzle „Bitwa Warszawska, 100. rocznica pokonania bolszewików”**

Puzzle edukacyjne. Opakowanie oprócz gry zawiera krótki esej historyczny opisujący przebieg wojny polsko-bolszewickiej oraz materiały do ćwiczeń.

• **First to Fight. Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 1939-1945**

Gra przedstawia udział polskich formacji zbrojnych w II wojnie światowej. Wiek graczy: 12+ Liczba graczy: 3-6 Czas gry: 20-30 min

• **Cichociemni. Spadochroniarze Armii Krajowej**

Gra przedstawia losy bohaterkich polskich spadochroniarzy przerzucanych drogą powietrzną z Zachodu do okupowanego przez Niemców kraju, gdzie zasilają szeregi Wojska Polskiego w konspiracji.

Gry na aplikacje mobilne dostępne pod adresem:

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/gry/gry-na-aplikacje-mobiln>

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Krakowie

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie

ul. Reformacka 3, 31-012 Kraków

tel. 12 421 19 61

fax 12 421 11 00

oddzial.krakow@ipn.gov.pl

Dyrektor Oddziału: **dr hab. Filip Musiał**

Biuro Edukacji Narodowej IPN Oddział w Krakowie

Adres do korespondencji: ul. Reformacka 3,

31-012 Kraków, tel. 12 211 70 20

Naczelnik OBEN: **Michał Maślowski**

oben.krakow@ipn.gov.pl

Centrum Edukacyjne „Przystanek Historia”

ul. Dunajewskiego 8

Biuro Badań Historycznych IPN Oddział w Krakowie

Adres do korespondencji: ul. Reformacka 3,

31-012 Kraków, tel. 12 289 20 70

Naczelnik OBBH: **dr hab. Cecylia Kuta**

obbh.krakow@ipn.gov.pl

Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Oddział w Krakowie

Adres do korespondencji: ul. Reformacka 3,

31-012 Kraków, tel. 12 397 55 86

Naczelnik OBUWiM: **dr Maciej Korkuć**

obuwim.krakow@ipn.gov.pl

Wieloosobowe Stanowisko do spraw Poszukiwań i Identyfikacji IPN w Krakowie

Adres do korespondencji: ul. Reformacka 3,

31-012 Kraków, tel. 12 289 20 70

Koordynator: **dr Dawid Golik**

obpi.krakow@ipn.gov.pl

Archiwum IPN Oddział w Krakowie

Siedziba: pl. M. Skulimowskiego 1, 31-020 Wieliczka

tel. 12 289 14 00

fax 12 289 14 01

Adres do korespondencji: ul. Reformacka 3,
31-012 Kraków

Naczelnik OA: **Rafał Dyrzcz**

**Czytelnia Akt Jawnych w wielickiej siedzibie
Oddziałowego Archiwum IPN w Krakowie,
pl. Mieczysława Skulimowskiego 1 (Płac Konop-
ków), czynna jest w poniedziałki, środy i piątki
w godzinach 8:15 do 15:30, we wtorki i czwartki
czynna w godzinach 8:15 do 17:45.**

Biuro Lustracyjne IPN Oddział w Krakowie

Adres do korespondencji: ul. Reformacka 3,

31-012 Kraków, tel. 12 289 20 40

Naczelnik OBL: **Piotr Stawowy**

Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu IPN Oddział w Krakowie

Siedziba: ul. Reformacka 3, 31-012 Kraków, 12 429 62 35

Naczelnik OKSZpNP: **Waldemar Szwiec**

Delegatura IPN w Kielcach

Siedziba: al. Na Stadion 1, 25-127 Kielce

tel. 41 340 50 50

fax 41 340 50 96

e-mail: sekretariat.kielce@ipn.gov.pl

Naczelnik Delegatury: **dr Robert Piwko**